

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

331.615

Hely

Idő

"1926"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím:

Szellemi inségmunka

Forrás:

Magyarország

34

(Hely)

1926. 12. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Szellemi inségmunka

A tél közeledtével a székesfővárosnak az a helyes szociális gondolata támadt, hogy szellemi szükségmunkával siet segítségére a tenyerét vesztett és a megélhetés rettenő gondjaival küzdő értelmiségi osztálynak. A háztartási statisztika összeállításához szükséges adatok egybegyűjtésére és feldolgozására ezer tanult embert akar öt hónapon át munkába állítani havi egymillió koronáért. A legkeszevőbb robotmunka az, amelyre a székesfőváros vállalkozó kedvű embereket keres és hozzá még oly csekély díjazás mellett, amelynek vásárlóereje 55 aranykorona békebeli vásárlóképességének felel meg. De ez a káprázatosan díjazott és télviz idején reggeltől estig való loholással egybekötött munka is — úgy látszik — nagyon kapós lehet, mert a székesfőváros vezetőségének előrelátó bölcsessége a súlyos feltételek korlátait kénytelen felállítani, hogy a legérdemesebbeknek juttathassa ezt a kétségbeejtően sovány kenyeret. Ennek a boldogító szükségmunkának elnyeréséhez szükségeltetik elsősorban évek óta Budapesten való lakás, családos állapot, minél több éhes szájjal súlyosbitva, teljes vagyontalanság, teljes jövedelem- és keresetnélküliség, már a külső megjelenésben ordítva jelentkező végső nyomor.

És, ime, e felhívásra a budapesti előjáróságokat a múlt héten valósággal meghorogtatták az értelmiségi osztály nyomorultjainak, a szellemi munkanélkülieknek

tömegei. Több mint tizezeren vették ki a jelentkezési iverket a meghirdetett éhbéres ezer állásra!

Ha másra nem, ez a felhívás legalább arra volt jó, hogy új oldalról tárja fel a magyarországi munkanélküliség legvégzetesebb oldalát: az értelmiségi osztályok lezüllesztését, nyomorba süllyedését. Valóságos seregszemle ez a szellemi munkanélküliek döbbenetesen siralmas hadserege felett és felfakadása a trianoni Magyarország eddig takargatott, végzetesen elgenyvesedett sebének. Kormányaink eddig érzéketlenül haladtak el Csonkamagyarország eme rothasztó, társadalmat bomlasztó nagy betegsége mellett. Fejüket homokba dugva, nem akarták meghallani a veszni indult magyar értelmiség segítségért kiáltó jajszavát. A munkanélküliek multévi összeírásakor tudatosan, egyenesen kihagyták a diplomás keresetnélkülieket, hogy ne kelljen róluk tudomást venni. A mai kormányrendszer álláspontja az, hogy a magyar értelmiség, a magyar középosztály diplomás rétegén segíteni amugy sem lehet. Egy részének okvetetlenül el kell pusztulnia, hogy megmaradó része megfelelő karéjkenyérhez juthasson. E szörnyű verdikt felülről hangzott el a nemzet legértékesebb részének fejére, tehát éppen onnan, ahonnan egyedül lehetett várni a céltudatos, a nagy erőket sorompóba-állító, hathatós segítséget. És éppen felülről sorra jöttek azok az intézkedések, amelyek e borzalmas ítélet, minél gyorsabb, végrehajtását szolgálták.

Az infláció elmélyítésében jeleskedő szerencsétlen pénzügyi politikánk elsősorban a középosztályt és főképpen annak értelmiségi részét vetkőztette ki vagyonából, jövedelméből és taszította le eddigi, amugyis szerény életszínvonaláról. A romlopénz hatalmas konjunktúrát jelentett a termelőknek, iparosnak, kereskedőknek, bankároknak, ellenben egyre csökkenő fizetést a közalkalmazottnak, vagyonkájuk elolvadását a kötvénytulajdonosoknak, a takarékbetevőknek, az árváknak, a tisztivádékosoknak.

És mialatt egyre csökkent az államnak az a terhe, amelyet a tisztviselők, nyugdíjasok, özvegyek és árvák illetménye képviselt, az illetékesek ajkairól állandóan azt a nótát kellett hallgatniok, hogy eltartásukat az állam már nem bírja és szélnek kell eresztetni nagy részét annak a tisztviselőtömegnek, amely állítólag egy nagy birodalom kormányzásához is elegendő lenne. A nyomorult tisztviselői kar rettegő félelemmel, görcsösen kapaszkodott abba az egyre jobban elapadó kenyérbe, amelyet neki az államhatalom nyújtott. Az illetékesek közül senkinek sem jutott eszébe a világ elé tárni a megszállott területekről a békeszerződések ellenére elüldözött magyar értelmiség szörnyű sorsát és nem jutott eszébe senkinek ily címen segítséget, külföldi kölcsönt, vagy a jóvátétel elengedését követelni. Sőt, ellenkezőleg, kormányaink takargatni igyekeztek azt a nagy szociális veszedelmet, amelyet az értelmiségi proletariátus egyre növekvő tömegei a forradalmakból csak az imént kilábolt Magyar-

országra nézve jelentettek. És eltitkolták azt a roppant terhet is, amelyet a magyar államháztartásra nézve a tisztviselők kellő javadalmazása valójában jelentene. Egyszerűen az állami alkalmazottak illetményeit oly csekély összegben vették fel, amelyből még a magasrangúak sem tudtak megélni.

A csonkaország kiadási szükségletének ilyen beállításával a mi kormányunk azt a hamis látszatot keltette Genfben, hogy Magyarországnak jóval kisebb külföldi kölcsönre van szüksége, mint Ausztriának és hogy Magyarország, a maga csekély állami kiadásai mellett, könnyűszerrel elviselheti az évi tizmillió aranykoronára rugó jóvátételt is. Holott ugyanakkor a jóval gazdagabb Ausztriának — az állami szükségletek őszinte feltárásával — sikerült teljesen megszabadulnia a jóvátételek terhétől, sőt oly nagyszögű külföldi kölcsönhöz jutott, amellyel megtermékenyithette egész gazdasági életét.

Az inflációs korszak tatárpusztítása tetejébe aztán jött a szanálás paradicsomi állapota. Bölcs kormányaink ennek is legnyomasztóbb terhét a magyar középosztályra háritották és főképpen a magyar értelmiségre. Megkezdődött a „leépítés“, a gazdasági élet mesterséges megdermesztése, az állami befektetések beszüntetése, a termelőmunkának, iparnak, kereskedelemnek — teljesen fölösleges módon — az adók Niagarájával való elöntése. A szanálási program által követelt 15.000 állami alkalmazott helyett, merő tulbuzgóságból és elemi belátás hiányából, 30.000-et bocsátottak el a szol-

pestre vonatkozó újságcikkek

gálatból a megélhetést nem biztosító csekély nyugdíjjal, avagy a kitenyészített gazdasági válságban egy-kettőre veszendőbemenő, csupán szemfényvesztésre jó végkielégítéssel. Ezt a megfelelő kereset nélkül maradt nagy tömegét a tanultembereknek a kormány éppen akkor bocsátotta rá a magángazdaságra, amikor azt a kormánynak szerencsétlenül megszerkesztett és szerencsétlenebbül végrehajtott szanálási politikája a legsúlyosabb válságba kergette és amikor a magánvállalatok is kénytelenek voltak ezrével elbocsátani szellemi munkát végző alkalmazottaikat. Ez a két, keresetétől máról-holnapra megfosztott, nagytömegű értelmiség találkozott egymással a nincstelenség, a gazdasági elalvadtság kietlenül kopár sivatagán. Ehhez járultak még a szanálási adóval sujtott nyugdíjasok tömegei, a háboru rokkantjai, a hadikölcsönök elesett áldozatai, akik mind kereset után vetették magukat, hogy veszélybejutott megélhetésüket valahogyan biztosítsák.

Csoda-e tehát, hogy amidőn a székesfőváros ezer értelmiségi munkanélkülinek, keservesen nehéz munka ellenében, pusztán sótalan kenyeret kínál fel, akkor tizezer kiéhezett, agyonhajszolt, reményvesztett tanult ember kap utána kétségbeesett mohósággal. És csoda-e, — azután a gazdaságellenes és antiszociális politika

után, amelyet kormányaink éveken át oly következetességgel folytattak — hogy a szociális nyomoruságnak ezt a döbbenetes felsorakozását a választási atrocitásokban elmerült illetékesek észre sem veszik, következményeinek elhárítására tervük, gondolatjuk egyáltalán nincs és közömbösen hagyják, hogy a szükségmunkához nem jutó kilencezer ember teljesen kereset nélkül menjen neki a tél keserveinek.

hely)

dal)

Tár

Hel

Idő

Sze

He